

St. Olaf.

„Fram, fram! Kristmænd,
Korsmænd, Kongsmænd!“

„Ret og Sandhed.“

Katholsk Tidende.

Dette blad udkommer hver søndag og betales med 1 krone pr. kvartal (porto iberegnet). Abonnement modtages i Norge, Sverige, Danmark og Tyskland paa alle postkontorer, men for Kristianias og for andre end forannævnte landes velkommende i St. Olavs Trykkeri, Akersveien nr. 4, Kristiania. — Bekjendtgjørelser betales med 10 øre pr. petitlinie.

Politisk oversigt.

Den internationale arbejderkonferens i Berlin udtalte som sit ønske, at alle industriarbeidere af begge køn skal have søndag til hviledag, afseet fra de undtagelser, som virkelig nødvendighed kræver; at aldersgrænsen for børns anvendelse ved industriarbejde skal være 12, i de sydlige lande 10 aar; at børn, der bruges ved arbejde, ikke derover maa forsømme sin skolepligt, kun maa arbejde 6 timer daglig og med $\frac{1}{2}$ times hvil; at børn ikke tør bruges til natarbejde; endvidere, at unge mennesker, regnede fra 14—16 aar, ikke maa arbejde over 10 timer daglig med tilsammen $1\frac{1}{2}$ times hvil, ikke maa anvendes til natarbejde, og at der indføres bestemmelser til at verne om deres sundhed; fremdeles, at aldersgrænsen for kvinder, som bruges til fabrikarbejde, skal være 16 aar; deres arbejdstid maa ikke overskride 11 timer, indbefattet $1\frac{1}{2}$ times hvil; de maa ikke anvendes til natarbejde. Hvad specielt bjergverksarbejdet angaar, udtalte konferensen ønsket om en vigtig bestemmelse: at børn og kvinder ikke maa arbejde under jorden.

Interessant er det, hvad det protestantiske blad „Schlesische Zeitung“ skriver om fyrstbiskop Kopps indflydelse paa forhandlingernes heldige udfald. Det beretter først om den ringe udsigt til en forstaaelse mellem landenes afsendinge, som kom af, at Preussen vilde holde stramt paa sine og keiser Wilhelms anskuelser. „Disse bestræbelser stødte dog snart paa modstand; navnlig var det Breslaus fyrstbiskop, dr. Kopp, som anbefalede den størst mulige eftergivenhed overfor udlandets repræsentanter, og hvis anskuelse heldigvis snart trængte fuldstændig igjennem. Fra dette øieblik af herskede der paa preussisk side, som overhovedet blandt konferensens tyske medlemmer en vidtgaende imødekommethed, og først og fremst denne omstændighed maa man tilskrive det, at der allerede efter konferensens første møder kom en varm tone over det hele, og at den tro paa frugtbringende virksomhed, som hidtil savnedes, vandt rum.“

Om forholdene i Frankrige skrev „Mrgbl.“ nylig: „Afskaffelsen af religionsundervisningen i de offentlige skoler har ikke alene været et angreb paa de konservatives overbevisning, men ogsaa paa deres pung. Familier, der er nogenlunde velstaaende, maa slaa sig

sammen for at underholde privatskoler for sine børn, samtidig med at de maa yde sit tvungne bidrag til de offentlige religionsløse skoler, hvor de ikke vil sende børnene hen. Saadanne ekstraudbetalinger sætter ondt blod, foruden at de eksaminationer, som de privat underviste børn maa underkaste sig i de offentlige skoler, giver anledning til mange trakasserier. Republikens fiendtlige holdning mod geistligheden ved inddragelse af gagerne for en hel del prester under paaskud af, at disse havde deltaget i de politiske agitationer under valgene, har ligeledes baade sat ondt blod og tappet de konservatives pung, idet det selvfølgelig er tilfaldt dem privat at underholde sine prester, naar staten negter at gjøre det. Intet under, om de konservative ved alle disse partiovergreb og ulovligheder, udøvede i republikens navn — hvoraf de ovenfor nævnte kun udgjør en liden del — er komne til at anse den republikanske regjeringsform som ensbetydende med en radikal despotisme og vilkaarlighed, som de i fædrelandets interesse finder sig forpligtet til at bekjempe.“ — Hvorhen den afkristnelse fører, der systematisk drives i Frankrige af kirkens fiender, giver en Pariser-korrespondent i „Mrgbl.“ vidnesbyrd om ved at skrive: „Naar man til stadighed lever i Paris, har man ikke kunnet undgaa at lægge merke til, at antallet af tiggende børn i løbet af de senere aar er vokset i en ganske overordentlig uhyggelig grad. I løbet af 1889 er saaledes ikke mindre end tre tusinde stakkels børn ligefra 1 aars indtil tolvaarsalderen blevne udleiede af deres forældre til tiggere, der har spekuleret i den medlidenhed, som synet af forkomne, forsultne, lasede børn gjerne vækker hos de fleste mennesker.“

Den spanske krigsminister har fundet støtte nok indenfor senatet til at sætte general Daban i to måneders fæstningsarrest for hans regjeringsfiendtlige optræden. — I Valencia har der fundet voldsomme optøier sted, grundet paa den agiterende karlistchef markis Ceralhos komme til byen; kun med møie og efter blodsudgydelse fik politiet og militæret bugt med spektakelmagerne. Disse antændte jesuiternes kirke og søgte at stikke en anden kirke i brand. Hvad det var for slags folk, kjendes af, at de sang marseillaisen og bar røde faner.

Portugiserne har atter faaet forvikling med ma-

kololoerne, idet disse har dræbt en officer og en embedsmand med følge.

Schweiz stræber at sikre sig imod at blive tumleplads for krigførende magter ved at danne sig et fæstningsartilleri.

Den nye tyske statssekretær for udenrigsministeriet, friherre von Marshall, grev Herbert Bismarcks 48-aarige efterfølger, er en hæderlig mand, hvem katolikerne bestandig har støttet ved valgene under hans politiske løbebane i Baden.

Tirsdags gjenaabnedes den preussiske landdag.

Det irske landopkjøbs-lovforslag, som er indbragt i parlamentet af statssekretær Balfour, gaar ud paa, at den engelske statskasse stiller et forskud paa 495 mill. kr. til brug for de irske forpagtere, der vil købe sine gaarde, og den irske statskasse giver garanti for pengene. Da der fra alle sider, ogsaa fra irlændernes, reises modstand mod forslaget, gaar det neppe igjennem.

Brasiliens biskoper agter at udstede et fælles hyrdebrev. Dette skal ikke tage parti for den bortkastede monarkiske eller den nye republikanske regjeringsform, men opmuntre til endrægtighed, til udøvelse af religionen og til respekt for de bestaaende love; det skal udtale kirkens tilfredshed med at være befriet fra statens overhøiheid, men samtidig beklage adskillelsen mellem kirke og stat. — Regjeringen har nu ophævet religionsundervisning i statsskolerne. Et skridt videre i kampen mod kirken altsaa!

Schahen af Persien bliver dekoreret med den svenske serafimerorden. Han skal være elleveild af glæde over en saa ufortjent udmerkelse.

Kanadas underhus har vedtaget forbud mod flerkoneri, foranlediget ved mormonsk masseindvandring fra Utah. Overtrædelse straffes med 5 aars fængsel.

Argentinas ministerium har indgivet sin afsked. De elendige finansforhold er formodentlig aarsag til krisen.

Tysklands rigskommissær i Ostafrika, major Wiszmann, udstedte nylig et forbud imod at betrede den tyske interessesfære (det Tyskland tilkjendte, men endnu ubesatte land) nordfra uden særlig tilladelse. Forbudet stiler navnlig mod englænderne og er deres østafrikanske selskab meget ukjærkomment. At Emin pascha nu er traadt i tysk tjeneste som guvernør i den tyske interessesfære, istedenfor at han før stod i engelsk-ægyptisk tjeneste, mishager England; men sagen er, at Emin ikke er Stanley og dennes afsendere taknemmelig, da han siger, at ekspeditionen væsentlig ikke havde det ædle formaal, som det hed, nemlig at befrie ham, men var en kjøbmandsspekulation, der gik ud paa at vinde hans ækvatorialprovins og hans elfenben.

Gudstjenesten i st. Olafs kirke i Kristiania.

Søndag den 20de april: Kl. 7 stille messe. — Kl. 8 stille messe med homili. — Kl. 10 høimesse med prædiken. — Kl. 5 andagt med katekese.

Fælleskommunion for Maria-foreningen.

Fredag kl. 8 $\frac{1}{4}$: St. Markus-procession og stille messe.

Ugekalender.

Søndag den 20de, 2den søndag efter paaske (Epist.: I Petr. 2, 21—25; evang.: Joh. 10, 11—16). — Mandag. Anselm, erkebiskop af Canterbury og kirkelærer, † 1109. — Tirsdag. Soter († 176) og Cajus († 296), paver og martyrer. — Onsdag. Georg, martyr. — Torsdag. Fidelis af Sigmaringen, kapuciner munk og martyr, † 1622. — Fredag. Markus, evangelist og martyr. — Lørdag. Kletus († 91) og Marcellin († 304), paver og martyrer. Søndag den 27de. St. Josefs skytsfest.

2den søndag efter paaske.

Det himmelske Jerusalem, „dicta pacis visio“, er gudsriget, som først efter døden lader sig opnaa. Naar Herren alligevel siger: „Guds rige er inden i eder (Luk. 17, 21),“ da er meningen, at allerede i livet kan man have en forsmag paa paradiset, hvilken bestaar i fred og glæde i den Helligaand, saaledes som Romerbrevet lærer (Rom. 14, 17). Fred skaber paradiset paa jorden, og den er Frelseren kommen for at bringe. Derom lød englesangen hin julenat: „Fred paa jorden, og i mennesker en velbehagelighed (Luk. 2, 14).“ Fred være med eder, er hilsenen, vor frelser uafslædig bruger, navnlig i disse dage fra opstandelsen til sin himmelfart, og forkynder saaledes menneskene, at ved sine hl. saar har Han tilkjæmpet os fred, saa Gud og menneskeslegten ikke længer er fiender; men sig selv vandt Han den skønne titel af fredsfyrste (Is. 9, 6). Allerede i forveien havde Jesus paalagt baade sine 12 apostler og de 72 disciple at hilse, hvor de kom ind: „Fred være med dette hus (Luk. 10, 5);“ det var Herrens egen fred, de bragte, og over de familier, som modtog Guds sendebud, skulde dens velsignelse hvile.

Og hvordan lyder endelig Jesu testament til sine hørere? „Fred lader jeg eder, min fred giver jeg eder (Joh. 14, 27),“ siger Han inden lidelsen. Men Han bærer sig ikke ad som verden. Denne lover rigtignok tilfredsstillelse og hvile for dem, som hænger sig ved den; men efter at have lagt den stakkars godtroende sjæl øde, forlader den den med tilintetgjort samvittighedsro, med fortvilelse og haabløshed eller endog med et fuldstændigt dødens mørke i sindet. Disse verdens følgere kan vel indbilde sig til en tid at have fundet ro, og skjønt de lever i vildfarelsens store krig, kalder de dog saadanne onder fred (Visd. 14, 22); men de ugudelige, siger Herren, har ingen fred (Is. 48, 22). Med Kristus forholder sagen sig anderledes: „Jeg giver eder ikke, som verden giver, men som Faderen giver; hvad jeg lover eder, det holder jeg ogsaa.“ Af alt dette ser man, at evangeliets frugt paa jorden, dets begyndelse og ende, er fred i det kristelige samfund og fred i hvert enkelt menneskes hjerte.

Hvad betyder da dette trylleord, som indeholder forsmagen paa himmerig? Fred i et samfund haves,

naar medlemmernes viljer frit er rettede tilsammen paa et fælles maal; og den lader sig alene opnaa, naar det 2det kjærlighedsbud holdes for øie, saa enhver søger at undgaa uenighed og trætte, at lempe sin vilje efter de øvriges og at opfylde disses saavidt muligt. Man har kristelige familier, hvor en saadan fuldstændig harmoni finder sted. Men hvad der er gjørligt i det smaa, lader sig ogsaa gennemføre i det større, f. eks. i et samfund som vor mission. I hele verden findes der intet væsen, som ei lader sig tæmme og styre af mennesket, undtagen netop mennesket; levede altsaa menneskene i indbyrdes fred, kunde ingenting forstyrre samfundet. Hvoraf kommer saa da den altfor megen ufred i verden? Istedendfor at huske paa, at ogsaa andre — baade stater, institutioner og enkeltpersoner — har tuldt berettigede krav, der maa respekteres, gjør man sig selv til centrum og er kun betænkt paa eget tarv, om det end blot kan opnaaes ved undertrykkelse eller besvigelser af andre. Istedendfor at bære over med næstens feil og undskylde hans forseelser imod os, udlægges man alt i den værst mulige mening, bliver fyr og flamme, ubøielig dommer. Pirrelighed, lunefuldhed, trættekjærhed sidder i sagtmødhedens sæde, og man kjæmper ikke for at rydde den ud. Det ene menneske vil kommandere det andet, være mere end andre, alle vil være ovenpaa; saa trænger misundelse og nag sig ind, og saa — — „Fredens vej har de ikke kjendt (Rom. 3, 17)“; der er for megen kjærlighed til sig selv og for liden kjærlighed til andre. Nei, vil vi skabe fred i samfundet og i vore familier, da maa enhver grave naturlovens bud dybt i sin tanke: „Gjør ikke mod andre, hvad du ikke vil, de skal gjøre mod dig igjen,“ og støbe dette i kjærlighedens evangeliske form: „Elsk din næste som dig selv!“ Da kan samdrægtighed blomstre hos os, og vore menigheder lyse som mønstersamfund; men hver enkelt af os har at medvirke hertil.

Samfundsfreden er imidlertid hverken alt eller hovedsagen. I det enkelte menneske sker det almindelig, at hjertet drages mod forskjellige ting, nemlig af fornuften mod det ædle, af sansbegjæret mod det uædle, som st. Paulus siger: „Kjødet begjærer imod aanden, men aanden imod kjødet (Gal. 5, 17).“ Ja det hænder, at en og samme begjæreevne drages hen imod to forskjellige ting, af hvilke kun den ene eller ogsaa den anden er opnaaelig; og naar mennesket saaledes ikke har alt, hvad han eftertragter, kommer han ikke til ro. Først derved altsaa, at man forholder sig ligegyldig overfor, hvad der ikke lader sig opnaa, faar man hvile. Freden i menneskehjertet bestaar følgerlig i

samlige begjæreevners underordnelse under den høieste, nemlig den af en rigtig fornuft tøilede vilje. Men denne underkastelse lader sig kun sætte i verk, naar gjenstanden, hvorefter mennesket med alle sine evner tragter, er Gud, eller med andre ord: det lader sig kun gjøre i opfyldelsen af det 1ste kjærlighedsbud: Du skal elske Gud af dit ganske hjerte. Saadan bliver det tydeligt, at fred er virkningen af kjærligheden, hvad ogsaa salmisten synger: „Der er stor fred for dem, som elsker din lov (Ps. 115, 165).“ og vi ved, at i de to evangeliske bud ligger hele loven sammentrængt, hvorfor st. Augustin kunde sige: „Elsk Gud og gjør saa, hvad du vil.“ Ligesom man karakteriserer Faderen særlig ved almagten, men Sønnen ved visdommen, karakteriseres den Helligaand særlig ved kjærligheden; og naar da Galater-brevet opregner, at „Aandens frugt er glæde og fred (Gal. 5, 22)“, hævder apostelen dermed, at hjertefreden er frugt af kjærligheden.

Nu skal man ikke lade sig skræmme af alt det, som fører krig imod os udenfra og indvortes fra, og svare ligesom Gideon. Da denne stod og tærskede i løn for at være sikker mod fiendens overfald, kom engelen og hilsende: „Herren er med dig, du vældige til strid (Dom. 6, 12)! du skal drage ud til kamp og underkue fienderne.“ „Er Herren med os,“ svarede Gideon, „hvi kan da al den ulykke ramme os?“ Se, uden kamp kan vi aldrig blive hernede; vi føler stedse en anden lov end Guds i vore lemmer, som strider imod vort sinds lov og vil tage os fangne under syndens lov, som er i vore lemmer (Rom. 7, 23), og den har vi at undertvinge, hvad Kristus bebudede os, sigende: „Men ikke, at jeg er kommen at bringe fred.“ De indre og ydre ting, som angriber os, er vore medianiter, som vi skal bekjæmpe; men derfor har vi ikke ret til at mistvile om, at Herren godt alligevel kan være med os og hans fred iblandt os, ja midt i vort hjerte. Da engelen kaldte Gideon „du vældige til strid“ og bød ham gaa i denne sin kraft imod fienderne, kaldte Gideon sig den ringeste af Guds folk og turde ikke gaa. Ogsaa vi bør ydmyge os i vor strid, thi hovmod staar for fald, men stole paa, at Guds ord er sandt: vi er vældige til strid; thi alle ting formaar vi i Gud, og i denne kraft tør vi tage kampen trøstigt op. Omsider indvilgede Gideon at drage ud mod fienden, hvem han siden slog, og han reiste Herren et alter, som han kaldte: „Herren er fred“, idet han indsaa, at trods alle fiender, er Gud med os og vi med Ham, da har vi freden. Ogsaa vi maa reise Gud et fredens alter, af vort hjerte. Thi som før sagt er den kjærlighedens frugt og lader sig ene opnaa ved opfyldelse af kjær-

lighedsbudene. Men disse er igjen begge sammenfattede i hint eneste, der udgik som en bøn fra den allerhøiestes læber: „Mit barn, giv mig dit hjerte (Ordsp. 23, 26)!“

Den apostoliske lære efter bibelen.

af pastor Jacquemet.

(Fortsat.)

XVI. Sakramenterne.

Et sakrament er et synligt, af Jesus Kristus indstiftet tegn, ved hvilket Gud meddeler os usynlig naade og indvortes helliggjørelse.

Vor gode frelser har indstiftet syv sakramenter, som er os nødvendige til det aandelige liv. Ligesom menneskene først fødes til verden, derpaa vokser til og opholder livet ved næring, saaledes fødes vi ved daaben til det aandelige liv. Vi faar ved konfirmationen kraft til at modstaa vore fiender og fremvekst i det gode. Sjælen modtager sin nødvendige næring i alterets hl. sakrament. Er vi saa ulykkelige ved synden at tabe det aandelige liv, faar vi det igjen i bodens hl. sakrament. Naar en er nær ved at vandre bort fra denne syndige verden, er hans kræfter blevne svagere og hans aandelige fiender rasende; men kirken vaager som en god moder over sine børn og giver dem ved den sidste salvelse vederkvægelse og kraft til den sidste kamp.

Ved prestevielsen nedarves apostlernes magt og den rette myndighed til at forvalte sakramenterne. Ved egteskabets sakramente helliges forbindelsen mellem mand og kvinde, paa det at de, helligede selv, ogsaa kan opdrage sine børn til et helligt levnet og saaledes ogsaa til det evige liv.

XVII. Daaben.

Det første og nødvendigste sakrament er daaben, i hvilket mennesket ved vand og Guds ord bliver rensset fra al synd, navnlig fra arvesynden, og gjenfødes i Kristo til det evige liv og helliggjøres. Denne synd kaldes arvesynd, fordi den er gaaet i arv til os fra vore første forældre. Apostelen Paulus siger nemlig: „Ligesom synden kom ind i verden formedelst et menneske, og døden formedelst synden, saaledes trængte døden gjennem til alle mennesker, idet de syndede alle (Rom. 5, 12).“ Den samme apostel skriver (Ef. 2, 3): „Vi er af naturen vredens børn.“ Salmisten udraaber: „Se, jeg er født i misgjerning, og min moder har undfanget mig i synd (Ps. 50, 7).“ Det fremgaar klart af de anførte skriftsteder, at alle mennesker fødes med arvesynden, og da efter st. Johannes's vidnesbyrd, intet urent indgaar i himmerig (Aab. 21, 27), saa kan de ikke blive værdige til at skue Gud i himlen, medmindre de bliver rensede ved daaben. Dette sakrament er da nødvendigt for alle, saavel for spædbørn som for voksne. Denne sandhed bekræftes med følgende skriftsteder. Vor frelser selv sagde til Nikodemus: „Sandelig, sandelig siger jeg dig: Uden at nogen bliver

født af vand og Aand, kan han ikke komme ind i Guds rige (Joh. 3, 5).“ „Enhver lade sig døbe . . . og I skal faa den Helligaands gave (Ap. gj. 2, 38)!“

Det har steds været skik at døbe børnene snarest muligt efter fødselen. Den hl. Augustin i det 4de aarhundrede siger desangaaende: „Barnedaaben har kirken altid holdt fast ved, den har modtaget den ved trosoverleveringen og bevarer den uafbrudt (Sermo 76).“

XVIII. Konfirmationen.

I den alder, hvor lidenskaberne reiser sig i barnets hjerte, trænger det en mægtig hjælp fra oven for at kunne seire. Vorherre, som kjendte menneskets svagheit, har tilbudt det et naademiddel ved at indstifte konfirmationens eller firmelsens sakrament. Dette sakrament styrker og forøger det overnaturlige liv, vi har faaet i daaben. Konfirmationen bevirker, at det døbte menneske ved biskopens haandspaalæggelse, salvelse og bøn bliver styrket af den Helligaand, forat han standhaftig maa kunne bekjende sin tro og trofast efterleve den. Jesu Kristi kirke har altid lært, at konfirmationen er et sakrament, forskjelligt fra daaben, at Kristus har forjættet de troende den Helligaand, og apostlerne har meddelt samme ved bøn og haandspaalæggelse, som det endnu gaar for sig den dag idag i den katolske kirke. Vi læser i Ap. gj. (8, 14—17): „Da apostlerne i Jerusalem hørte, at Samaria havde antaget Guds ord, sendte de Petrus og Johannes til dem; og da disse var komne ned, bad de for dem, at de maatte faa den Helligaand. Thi Han var endnu ikke falden paa nogen af dem; men de var kun døbte i den Herres Jesu navn. Da lagde de hænderne paa dem, og de fik den Helligaand.“ „Da Paulus lagde hænderne paa dem, kom den Helligaand over dem, og de talte med tunger og profeterede (Ap. gj. 19, 6).“

Kirkehistorien bevidner, at biskoperne allerede i de ældste tider efter apostlernes eksempel reiste omkring i sine bispedømmer for at lægge hænderne paa de døbte og nedkalde den Helligaand over dem, som det sker endnu den dag idag i den katolske kirke.

Konfirmationen er da ikke blot en ceremoni, som fører os ind i det borgerlige liv, men et sakrament, der gjør os til Kristi stridsmænd og meddeler os den Helligaand med hans gaver, som Isaias nævner: „Herrens Aand skal hvile paa Ham, visdoms og forstands aand, raads og styrkes aand, kundskabs og fromheds aand, og Herrens frygts aand skal opfylde Ham (Is. 11, 2).“ Det er ikke blot en bekræftelse (nemlig af vor daabspagt), men en bestyrkelse (i vor daabspagt).

(Fortsættes.)

Vidnesbyrd af fiendemund.

Fra en side, hvor vi ikke pleier at faa kjærtegn, nemlig af „Luthersk ugeskrift“s redaktør, pastor Færden, faar den katolske kirke blandt adskillige ubehageligheder i nr. 8 af indeværende aargang følgende rosende skudsmaal:

„Dersom det kunde lykkes Rom at føre tilbage til kristendommen og til en paa kristelige grundsæt-

ninger bygget samfunnsorden disse masser, som nu har stillet sig i det mest fanatiske fiendskab til alt bestaaende, da vilde det have indlagt sig en ikke ringere fortjeneste af verdensudviklingen end den, som det vandt, dengang det opdrog middelalderens barbarerhorder for kirken og for civilisationen. Rom raader jo fremdeles over de samme betingelser, for at udføre et saadant storverk. Dets sterkt centraliserede styrelse sikrer enheden og planmæssigheden i verkets gennemførelse. I sit ugifte, og derfor af familiebaand og personlige interesser ubundne, for kirken alene opofrede presteskab og i sine mangfoldige geistlige ordener af tjenende brødre og søstre har Rom en staaende hær af ligesaa lydige, ligesaa nidkjære, ligesaa selvopofrende mænd og kvinder som hine skarer af trosfreidige munke, der udgik med evangeliets prædiken til middelalderens folk og anlagde, hvor de kom hen, klostre som plantesteder ligesaa vel for kultur som for kristendom.

„Det lader sig ikke negte, at Rom navnlig i sit til cølibatet forpligtede presteskab besidder et fortrinligt middel til at vinde indflydelse paa og ledelsen af arbejdernes foreninger og korporationer. Overalt, hvor der er ringeste anledning dertil, stifter den katolske prest i vore dage en arbejderforening. Foreningen bliver hans familie. Selv indtager han husfaderens stilling. Han overtager ledelsen af den hele administration, sørger for ungdommens fornøjelser ligesaa vel som for forvaltningen af foreningens penge-midler. Navnlig sørger han, i tilslutning til store, under geistlig bestyrelse staaende fælleskasser, for oprettelsen af hjælpe- og understøttelsesfond for syge og trængende. Om denne ledende geistlige haand i den ubøielige fasthed, hvormed den bøier alt ind under sig, viser sig at være en jernhaand, saa er den altid skjult i en silkehandske, saa at arbejderne i regelen finder sig vel tjente ved at staa under dens ledelse. Om han end er umyndiggjort, saa merker han, at hans formynder tager sig omhyggelig af hans timelige kaar.“

Længe leve den frie forskning!

Lige fra førstningen af satte protestantismen sin ære i den frie forskning, i kraft af hvilken enhver — selvfølgelig paa katolikerne nær — efter eget skøn kan sammenflikke sig en kristendom ud af bibelen, sine egne grublerier og fantasibilleder, uden at noget levende, kirkeligt lærembede har ret til, med fuldmagt fra Gud, at tilraabe ham et: „Saa vidt og ikke længer!“ Som et glimrende udbytte af denne skønne indretning staar de utallige protestantiske sekter, hvis færd kun egner til at latterliggjøre kristendommen og give dens stifter, Gud, udseende af at være en fuser, der ikke formaaede at grundlægge et verk, saa det besad indvortes enhed og blivende fasthed.

Til hvilke utrolige ting den frie forskning fører, har ganske nylig en norsk, luthersk theolog vist.

I „Luthersk kirketidende“ nr. 15 træder garnisonspresten i Kristiania, dr. E. F. B. Horn, op og negter, at materien nogensinde virkelig har været til og overhovedet kan være til. For ham er materien, er altsaa

vort eget legeme den rene indbildning, er altsaa ogsaa alle vore iagttagelser ved sanserne og de derpaa grundede tanker og slutninger selvbedrag, er altsaa hele den synlige verden og vi selv i den et eneste kolossalt bedrag. Da materien efter hans mening ikke bestaar, saa negter han selvfølgelig ogsaa en egentlig skabelse; thi skabelsen, mener han, bestaar deri, at af intet er et intet frembragt. Ja, han tilbageviser muligheden af, at noget skulde kunne frembringes, som ikke paa en maade har eksisteret før, og det aabenbart efter hans tankegang ikke bare eksisteret i dens viden og magt, som skal frembringe det, men i sig selv, i tingenes reale verden. Følgelig negter han Guds almagt.

Hvoraf kommer nu alt dette? Deraf, at efter hans anskuelse bestaar materien af enkeltvæsener, af hvilke hvert især er en fysisk enkelt, udelbar substans og besidder en vis kraftkreds. Vi skal gjerne lade dr. Horns enkeltvæsener i fred, blot vi kan faa lov til at kalde det meningsløshed, at han betegner dem som gode eller onde aander. Men der er dog virkelig en salto mortale, som en doktor ikke skulde foretage, fra at antage saadanne enkeltvæsener til at negte muligheden af, at de, naar de virker sammen, ethvert indenfor sin kraftkreds, kan danne et virkelig sammensat, udstrakt, modstand ydende væsen, altsaa en virkelig materie. Ikke mindre halsbrækkende er paastanden om, at den almægtige Gud ikke kan frembringe slige enkeltvæsener af intet. Filosofien lærer dog, at et endeligt og usammensat væsen kun kan være frembragt af intet. Bibelen lærer endvidere, at Gud virkelig har frembragt aander, engle og sjæle af intet. Eftersom dr. Horn er luthersk prest, maa han sagtens godkjende bibelen som autoritet og ikke kunne ligefrem modsige den. Det skulde da være, at pastoren hylder den mening, en anden her-værende luthersk theolog nylig udtalte i et af de statskirkelige organer: at aabenbaring og videnskab meget vel kan staa i modstrid, og at en og samme mand desuagtet kan paa den ene side tro alt, hvad aabenbaringen lærer, og samtidig paa den anden side som en videnskabens mand fastholde det stik modsatte deraf. Rigtignok maa han i saa fald tillade os at antage, at hans sjæl ikke kan være et enkeltvæsen, da saadanne modsigelser er umulige i et enkeltvæsen. Hans sjæl maatte tvertimod være sammensat, et slags materie, og materien var følgelig ikke umulig — quod erat demonstrandum.

Vi skal tilslut hidsætte ordlyden af de udtalelser, over hvilke vi her i filosofiens og kristendommens navn har anket.

Har materien nogensinde virkelig eksisteret? Kan den overhovedet eksistere? Enhver maa jo ved nøiere overveielse kunne overbevise sig om, at den er en umulighed. Den bestaar, mener man, af atomer. Men hvad er et atom? Et matematisk kraftpunkt, der selv ingen udstrækning og legemlighed har eller kan have . . . Materie er kun en relativ eksistens, nemlig i forhold til vort „legeme“ med dets sløve sanser. For den alvidendes øine opløser al materie sig i lutter aand, om man vil, god eller ond, men altid kun aand. Vort legeme er ogsaa væsentlig immaterielt, en række relationer . . . Da vi i al evighed kun bliver mennesker, ufuldkomne væsener, aldrig kommer til at se med Guds øine, vil den illusion altid, endog gennem æoner, følge os, at der er legemlighed, materie . . .

Det falder mig ind, at du maaske tænker dig skabelse som ensbetydende med frembringelse af materie? Jeg kan gjerne gaa med derpaa, forsaavidt du vil give mig ret deri, at intet kan „frembringes“, „bringes frem“, som ikke paa en vis maade har eksisteret før. Men jeg maa bestride denne anskuelse, hvis du mener, at materie først og netop ved skabelsesakten faar tilværelse . . . Materien er opstaaet af intet, den er derfor kun et intet, d. v. s. en illusion. Men skabelse er neppe ensbetydende med frembringelse af materie.

Katholikernes antal i verden.

Landets navn.	Antal indbyggere.	Antal katolikere (lat. og or. rit.).
I. Europa.		
1. Italien	29,361,000	29,274,000
2. Monaco	12,600	12,500
3. Frankrige	38,220,000	37,000,000
4. Spanien	16,963,000	16,528,000
5. Portugal	4,750,000	4,510,000
6. a) England	28,000,000	1,353,600
b) Skotland	4,000,000	335,400
c) Irland	5,200,000	3,975,000
d) Malta-Gozzo-Gibr.	176,000	166,000
7. Belgien	5,853,000	5,833,000
8. Holland-Luxemburg .	4,551,400	1,675,800
9. Tyskland	47,500,000	17,020,000
10. Schweiz	2,900,000	1,185,000
11. a) Østerrige-Cisleit..	24,550,000	22,475,000
b) Østerrige-Transl.	16,500,000	10,750,000
c) Bosnien-Herzeg. .	1,164,000	280,000
12. Rusland-Polen . . .	88,000,000	7,400,000
13. Balkanlandene . . .	10,800,000	92,000
14. Europ. Tyrki	4,850,000	280,000
15. Grækenland	1,650,000	36,000
16. Norge og Sverige . .	7,000,000	2,200
17. Danmark	2,000,000	3,500
Europa	344,000,000	160,187,000
II. Asien.		
1. Asiat. Rusland	16,500,000	50,000
2. Asiat. Tyrki	16,000,000	600,000
3. Persien-Afghanistan .	10,500,000	10,000
4. Ostindien	313,000,000	2,140,000
5. Kina, Japan, Korea . .	444,000,000	1,700,000
Asien	800,000,000	4,500,000
III. Afrika.		
1. Nord-Afrika	120,000,000	1,550,000
2. Syd-Afrika	80,000,000	1,450,000
Afrika	200,000,000	3,300,000
IV. Amerika.		
1. Britisk-Amerika	6,500,000	2,500,000
2. De forenede stater . .	52,000,000	8,270,000
3. Mexiko og Guatamala .	12,500,000	12,000,000
4. Antillerne	6,000,000	5,500,000
5. Syd-A., nordvestl. del	10,000,000	9,350,000
6. do. sydvestl. del . . .	10,000,000	9,313,000
7. Brasilien	10,000,000	9,350,000
Amerika	107,000,000	56,283,000

V. Australien-Polyn.		
1. Australien	3,500,000	600,000
2. Polynesien med Phil.	7,500,000	5,700,000
Austr.-Polyn.	11,000,000	6,300,000
Amerika	107,000,000	56,283,000
Afrika	200,000,000	3,000,000
Asien	800,000,000	4,500,000
Europa	344,000,000	160,187,000
Alle fem verdensdele . .	1462,000,000	230,270,000

Hittebarnet.

Af F. Le Maitre.
(Efter ill. familieblad.)

„Jeg var dengang kun anden styrmand,“ begyndte kaptein Wittmarsch, der berettede mig efterfølgende historie: „Vort fartøi var et fint barkskib og hed „Ørnen“. Vi havde lastet med stykgods, særlig bomuldsvarer, for Kapstaden og skulde gaa derifra til Melbourne og tilsidst til Callao. Vor „gamle“ kaptein Bosehmann var, som man pleier at sige, en rigtig kjernekarl og tillige en sømand, som jeg neppe nogen gang har seet mage til; hans venlige og paa samme tid fornemme maade at være paa indtog alle, som han kom i berørelse med, baade ombord og iland; altid var han det samme prægtige menneske, som man bare behøvede at se for at gaa i ilden for. Slige kapteiner er sjeldne, det vidste ogsaa vort mandskab, der bestod af ti matroser og to skibsgutter; og da ingen er taknemligere for en god, menneskelig behandling end sømændene, saa var det en glæde at se, med hvilket liv og hvilken lyst folkene gjorde sin skyldighed. Jeg har ikke ofte seet en saa fortræffelig besætning, og var det en fornøielse at faa uddele befalingerne ombord paa „Ørnen“, saa var det en stor lyst at se dem udførte af saadanne sømænd.

Vi forlod Elbe en mandags eftermiddag og seilede for en prægtig stryger af østlig vind over Nordsøen, gennem kanalen og tilsidst ud i Atlanterhavet næsten uden at have rørt braserne. Ogsaa siden havde vi et yndigt veir, luften var blaa og vandet gjennemsigtigt. Vi havde dette vidunderlige veir, i hvilket endog den sygeligste dame kan være sømand. Pasatvinden sporede vi først efter at have opnaaet 20° nordlig bredde. Den hjalp os et godt stykke afsted; men en morgen var det slut med den. Kviksølvet sank pludselig, en graa, tung sø væltede frem fra sydost, og luften fyldtes af en tyk, smudsig taage, der lignede den røg, der ligger over en fabrikkby. Solen hang paa himlen som en stor, bleg skive; den havde tabt al kraft og varme og sendte kun et svagt, usundt lys over de blygraa bølger, der taarnede sig højere og højere indenfor den trange, indskrænkede synskreds. Der merkedes en eiendommelig lugt af raadnende vandvekster, hver gang det rullende fartøi bragte vandet til at skumme ved bougen og siderne.

Hvad disse ubedragelige tegn havde forudsagt, indfandt sig ogsaa snart. Kviksølvet sank altid dybere,

dynningerne blev højere og vildere, og klokken tre paa eftermiddagen var det næsten saa mørkt som om natten. Vi havde bjerget alle seil, naar jeg undtager de underste mersseil, og havde brasen firkant; der var nemlig ingen grund til at brase skarpt, fordi vi ikke paa mange timer havde havt spor af vind og ei heller kunde vide, fra hvilken kant den skulde komme; endog vimplen paa stortoppen hang urørlig, naar man sætter ud af betragtning den bevægelse, der fremkaldtes ved fartøiets slingren.

Mandskabet var paa dæk, endog de, der havde vagt tilkøis; de vidste, at der forestod noget, og vilde ikke lade sig kalde, først naar legen begyndte. Mørket havde imidlertid tiltaget saameget, at man neppe længere formaaede at gjenkjende de nærmeststaaende. Master og rær knagede og stønnede, og taugverket skreg i blokkerne, saa det var frygteligt at høre paa. Henved klokken fire kom vinden over os fra samme retning som søerne; først var det vind, men siden kom en hvinende storm, og kort efter sprang formerseil i tusind filler, som en gummiballon, der fyldes for sterkt. Og nu havde vi en storm, som jeg aldrig har oplevet hverken før eller siden. Vinden „rykkede op søerne med rod“ og gjorde formelig „hjul“ af dem.

„Ørnen“ var dybt lastet og arbejdede som følge deraf tungt, skjønt den ellers maatte kaldes et udmærket skib. Den vergede sig efter bedste evne mod de uhyre søer, der uophørlig veltede sig ind paa den; men alligevel var den mere under end over vandet.

Det forfærdelige veir varede i tre dage, saa var stormens magt brudt. Vinden sprang om til øst og derpaa — efterat vi i fireogtyve timer var bleven jaget frem af en dobbeltrevet mersseilskuling — til nordost, og nu havde vi atter en prægtig pasatvind.

Det var onsdag, og jeg havde dagvagten fra kl. 4—8. Ved daggry lod jeg opsætte et læseil forud; luften var klar, og søen laa blank og rolig. Pasatvinden drog som tynde, flyvende dampe frem under stjernerne, og den vestlige himmel var mørk. Jeg ludede mig ned til rælingen i læ for at kaste et blik udover vandet under storseilet; i samme øieblik kom den opgaende sols lysende skive op paa den østre horisont, en lang stribe af sølvblankt lys sitrede over oceanet, og ved enden af denne flammende stribe saaes noget hvidt, glinsende, der tilbagekastede straalerne. Gjenstanden befandt sig omtrent tre streger i læ. Jeg hentede kikkerten og saa straks, at det var et skib. Efter en stunds forløb satte jeg atter kikkerten til øie og opdagede nu, at det kun førte smaa seil. I saa vakkert veir var dette underligt, og ved nøiere iagttagelse forekom det mig ogsaa, som om takkelagen var i uorden. Imidlertid var ogsaa kapteinen kommen op paa dækket, og jeg meldte ham, at der var en seiler i sigte. Han rettede kikkerten mod det opgivne punkt. „Det synes at være et fartøj, der er i nød, styrmand,“ sagde han efter længe og opmærksomt at have iagttaget det. „De har skarpere øine end jeg; kan De ikke opdage noget, der ligner et flag derombord?“

„Nei, kaptein.“

„Nu, det er ogsaa det samme. Vi vil gaa nær-

mere og se, hvad der mangler den — luvert to streger!“ raabte han til rormanden, medens jeg gav ordre til at brase ræerne lidt.

Vi havde nu det fremmede skib en streg forud, og det varede ikke længe, før vi kunde se det aldeles tydelig uden kikkert. Det var et fartøj paa en ca. 800 tons; dets tre mersseil og fokkestagsseil var blæste bort, og roret og baadene var ogsaa borte. Det havde udseende af at være aldeles nymalet; thi dets sorte sider glinsede som polerede, og det laa saa dybt, at man kunde fristes til at tro, at det var fuldt af vand. I en af masterne var fastgjort et svensk flag; det vendte op ned til tegn paa nød, og der laa et slikt rørende raab om hjælp i denne lasede, flagrende tingest, at man blev helt beklemmt om hjertet ved at se den.

Kapteinen lod tage ind saa mange seil, at „Ørnen“ kun gjorde langsom fart, og nu gik vi saa tæt som muligt under svensken og stirrede os næsten blinde for at opdage spor af folk ombord; men vi saa hverken mennesker eller dyr. Bag stormasten stod en lang dækskahyt, og forud saaes levninger af en lignende. Skibet laa aldeles stille i den svage dynning, og kun af og til rullede det lidt og viste sin glitrende vaade side i solskinet.

(Fortsættes.)

Indenlandske efterretninger.

Til den første hl. kommunion, som paa hvide-søndag feiredes i Kristiania, var fremmødt det største antal børn, der nogenside har holdt saadan fest i Norge siden reformationen.

Langfredag feires ifølge „Morgenbladet“ baade i Norge og i Preussen, specielt Berlin, aarlig med drik og svir. En beretning i bladet slutter som følger: „Saaledes tilbringes altsaa den dag, der jo burde være den mest stille og alvorlige dag i aaret, paa den vildeste maade, idet tusender af mer eller mindre drukne mennesker under skrig og slagsmaal tumler sig om hverandre!“ Norge og Preussen er ikke katholske lande — sat!

Domsbasunisterne har faaet en ubehagelig sag paa halsen, idet deres forstander i Arendal, lægprædikant Reinertsen, paa en strafbar maade har misbrugt den indflydelse, han havde, navnlig hos kvinder, som en Guds profet, hvem man i alle stykker maatte adlyde. Høiesteret har foreløbig indsat profeten i galehuset til iagttagelse.

Odelstinget har vedtaget at flytte statsbankens hovedsæde fra Trondhjem til Kristiania.

195 udvandrere afreiste forrige fredag med „Rollo“.

Soulykker. Skonnert „Sylfiden“ af Mandal er forlist ved Lindesnæs. Mandskabet blev bjerget.

Lofotfisket gav til den 14de april 30 mill. torsk — et af de største resultater, man har opnaact. Det har været drevet af 30,324 mand, hvad der betegnes som for mange; der kommer altsaa kun 989 fisk pr. mand. Af medicintran er vundet 16,700 hl.; det er det høieste kvantum, man, efter hvad der vides, nogensinde fik. Af lever vandt man 58,500 og af rogn 36,800 hl. Den

samlede fangstværdi er iaar 7 $\frac{1}{4}$ mill. kr.; men nettofortjenesten pr. mand bliver gjennemsnitlig ikke over 74 kr. for en Lofot-tur paa 100 dage.

April! Medens violer, blaaveis, pragtstjerner, aprikosblomster og mange andre nette sager fortæller, at vaaren er kommen, har vinteren protesteret mod et saadant indfald og lagt jevn sne $\frac{1}{2}$ alen høi hernede i natten til den 18de, ligesom det næste nat frøs ganske antagelig.

Til sælfangst i Nord-Ishavet er udrustet 25 damp-skibe med 1118 mand, hvoraf 150 skyttere.

Udenlandske efterretninger.

Katholsk praksis. I Burin i Nyfundland graserede nylig difterit. Da den lille koloni ikke har nogen læge, rensede den katholske prest, Walsh hed han, med egen haand 40 patienters hals. Kun en af dem døde; men presten blev offer for sin kjærligheds-gjerning.

Fra „de hvide fædres“ mission blandt kabylerne meddeles blandt andet, at i løbet af forrige aar har missionærene døbt omkring 300 døende børn — en betydelig høst, da hvert barn er en sjæl i himlen.

Katholske pilegrimstog til det hl. land foretages iaar baade fra Frankrige, England, Østerrige og Tyskland.

Smukt træk. En nylig afdød katholsk dame har stiftet et legat paa 43,000 kr., hvis renter det franske akademi aarlig skal tildele forfatteren af det bedste moralske verk for ungdommen. I sandhed en praktisk tanke i nutidens umoralske litteraturperiode!

Katholikernes antal i De forenede stater befandtes ved sidste opgjør at være 8,277,039.

40 dages faste. Det var stedse de antikristelige en torn i øiet, hvad evangeliet fortæller om Vorherres faste i ørkenen. Mange har prøvet at gjøre Ham det efter; iblandt disse er en italiener, Succi, vel den dygtigste. Men de gaar rigtignok ikke ganske frem som Vorherre. Inden fasten spiser Succi ekstra dygtig og gaar ved fastens begyndelse tilsengs. Naar sultens smerter bliver utaalelige, tager han en blanding af arseniksyre og opium og i hele fastetiden vand og afføringsmiddel.

Religionen paa scenen. Som i sin tid meddelt nedlagde den tyrkiske gesandt i Paris indsigelse imod, at et theaterstykke af Bornier, „Mahomed“, blev opført, da det saarede mahomedanernes følelser. Efter langvarige diplomatiske forhandlinger mellem den franske regjering og sultanen, har regjeringen virkelig forbudt stykket. Det hensyn, en religionsløs regjering, som den franske er, tager til mahomedanernes religiøse følelser, tager ikke engang protestanterne, altsaa kristne, til sine katholske medkristnes og landsmænds følelser.

Religionskrig. I Hoherswerda i Schlesien har protestanterne overfaldet og ødelagt den katholske kirke. Selv krucifixet paa høialteret undgik ikke kirkestormernes raseri.

Respekt (!) for Guds hus. I Nazarethkirken (protestantisk) i Minneapolis oplæste Kristofer Janson den 6te og 13de mars det realistiske skuespil „Kong Midas“ for en lyttende kreds paa ca. 300 mennesker. — I

Hnyusztya i Ungarn gav den protestantiske „biskop“ menigheden en anden mand til sogneprest, end den ønskede. Da, beretter „Mrgbl.“, „gjorde menighedens medlemmer spektakler i kirken under gudstjenesten. Folk sprang op paa bænkene, udstødte forbandelser over undertrykkelsen og forlangte at faa Krizan til prest. Til en begyndelse blev alle kvinderne jagede ud, og der blev kaldt gendarmen til assistance; men da afstemningen skulde finde sted, foretog mængden et angreb paa gendarmene, under hvilket tre personer saaredes.“

Brasiliens ex-keiser er bedre.

Orientalistkongres skal afholdes i London først i september næste aar.

Arbejderuroligheder med svære udskielser mod eiendom og lemmer har fundet sted i Wien. Flere af hovedmændene var jøder. Ogsaa i Mæhren er det kommet til blodige uroligheder.

Et mord. For godt tre maaneder siden forsvandt i Kjøbenhavn et gammelt kontorbud og formentes druknet i søerne. En jøde, cand. pharm., har om-sider maattet tilstaa at være morderen. For at faa budets penge og ophjælpe sin sæbefabrik kvalte han ham i sit kontor og sendte hans lig til New-York i en tønde med klorkalk, som i disse dage er funden paa toldboden i New-York. Men da pengene imod forventning var for faa til at hjælpe forretningen op med — 60 kr. — stak kandidat Philipsen ild paa sit laboratorium, fik 600 kr. assurance udbetalt og forsvandt til Hamburg. Uheldigvis stødte den Afrika-damper, han gik ombord paa, paa grund ved Cuxhafen, og morderen blev der snappet af en kjøbenhavnsk opdager.

Et kontorbud i Lille er forsvundet med den nette sum af 130,000 francs.

I Marokko skal en mand have begaaet mord paa 16 unge piger, hvis lig han sammen med sin tjeners og tjenestepiges sendte hovedløse pr. karavane til en anden by.

Fra Island. Danske blade beretter, at „der findes indenfor den islandske prestestand et betydeligt antal prester, som paa grund af sin drikfældighed maa betegnes som fuldstændig uværdige til at beklæde et presteembede.“

New-Tipperary kaldes en ny by i Irland, som forleden blev indviet med stor festlighed. Den huser de udkastede forpagtere og er et vidnesbyrd om storartet sammenhold og hjælpsomhed.

10 personer **indebrændte** itorsdag i politivagten i Oranienbaum (Rusland).

Blandinger.

Barnlig hoflighed. Den lille Robert knæler i sin natskjorte i sengen og beder aftenbøn. Imedens kan hans lille søster ikke modstaa fristelsen til at kille ham under fødderne. En stund holder han det ud, saa kan han ikke mere og siger midt under bønnen: „Kjære Gud, undskyld et øieblik, indtil jeg faar givet Tilly en dygtig en!“

Uregelmæssigheder ved bladets tilstilling bedes uophødelig meldte til ekspeditionen, Akersveien. 4